

آشنایی با شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد

شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد (United Nations Human Rights Council) یا UNHRC یکی از نهادهای سازمان ملل و از ارکان فرعی مجمع عمومی ملل متحد است که وظیفه آن نشان دادن موارد نقض حقوق بشر می باشد. این شورا همزمان با انحلال نهاد سلفش یعنی کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل متحد در 15 مارچ 2006 ایجاد شده است. مجمع عمومی قطع نامه مهمی برای ایجاد شورای حقوق بشر به منظور جایگزینی با کمیسیون حقوق بشر تصویب کرد. شورای حقوق بشر از طریق رای گیری اعضای سازمان ملل انتخاب می شوند. ارتقا و حمایت از حقوق بشر در سطح جهان رسالت آن می باشد.

از بدو تاسیس آن طی دوره های سه ساله از کشورهای افریقایی، آسیایی، اروپای شرقی، امریکای لاتین و کاراییب تا کشورهای اروپای غربی و سایر کشور ها عضویت آنرا حاصل نموده اند.

14 کشور برای فعالیت به عنوان اعضای جدید شورای حقوق بشر سازمان ملل از سال 2023 تا 2025 انتخاب شده اند.

با وجود موفقیت های نسبی کمیسیون حقوق بشر که از سال 1947 آغاز بکار کرده بود، به دلیل ضعف ها و انتقادات وارده نهایتا فعالیت های کمیسیون در سال 2006 خاتمه یافت و بدنبال آن شورای حقوق بشر در ساختار سازمان ملل بوجود آمد. از جمله اقدامات کمیسیون تدوین استندرد های حقوق بشر در قالب کنوانسیون های متعدد مانند کنوانسیون های حقوق مدنی و سیاسی و نیز حقوق فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی بود.

یکی از ویژگی های اساسی شورای حقوق بشر جایگاه حقوقی آن می باشد که بر خلاف کمیسیون حقوق بشر که یک رکن فرعی شورای اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل محسوب می شد، شورای حقوق بشر تبدیل به یکی از ارکان مجمع عمومی سازمان ملل گردید. شورای مذکور به عنوان یکی از مهمترین ارکان بین المللی در زمینه دفاع از حقوق بشر محسوب می شود که هدف آن ارتقاء و حمایت از حقوق بشر

در تمام کشورها می باشد.
آخرین سند در مورد شکل گیری شورای حقوق بشر را می توان پیش نویس قطعنامه رئیس مجمع عمومی دانست که در 23 فبروری 2006 منتشر شد. طبق این سند:

-دفتر این شورا در شهر ژنیو است.

- "شورای حقوق بشر" جانشین "کمیسیون حقوق بشر" می شود.

- شورای جدید، ارگان فرعی مجمع عمومی است.

-شورا وضعیت نقض حقوق بشر، از جمله نقض گسترده و سیستماتیک را مورد خطاب قرار می دهد و در این زمینه به ارائه «توصیه» می پردازد. شورا همچنین به ارتقای هماهنگی مؤثر و جهت دهی حقوق بشر در نظام ملل متحد می پردازد.

-شورا بر اساس اصول جهان شمولی، بی طرفی، واقع بینی، همکاری و گفتگوی سازنده بین المللی، با نگاه به ارتقا و حمایت از همه حقوق فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، مدنی و از جمله حق توسعه عمل می کند.

فشرده وظایف شورای حقوق بشر چنین میباشد:

-ارتقای آموزش حقوق بشر، خدمات مشاوره، همکاری فنی و ظرفیت سازی را در دستور کار میدهد.

-به عنوان محفلی برای گفتگو در مورد موضوعات حقوق بشری عمل می کند.

-برای توسعه بیشتر حقوق بین الملل در زمینه حقوق بشر به مجمع عمومی توصیه هایی را ارائه می دهد.

-اجرای کامل الزامات حقوق بشری دولت ها و اهداف و تعهدات ناشی از کنفرانس ها و اجلاس های سازمان ملل در ارتباط با ارتقا و حمایت از حقوق بشر را در پیش می گیرد.

-در زمینه پیش گیری از نقض حقوق بشر از طریق گفتگو و همکاری مشارکت می نماید و در موارد اضطراری نقض حقوق بشر واکنش سریع نشان می دهد.

-نقش و مسئولیت های کمیسیون حقوق بشر در ارتباط با کار دفتر کمیساریای عالی حقوق بشر را طبق تصمیم مجمع عمومی در قطعنامه 141 سال 1948 بر عهده می گیرد.

-در زمینه حقوق بشر با حکومت ها، سازمان های منطقه ای، جامعه مدنی، و نهادهای ملی حقوق بشری همکاری نزدیک دارد.

-در ارتباط با حمایت و ارتقای حقوق بشر به ارائه توصیه می پردازد.

-به صورت سالانه به مجمع عمومی گزارش می دهد.

-شورای حقوق بشر ۴۷ دولت عضو دارد که به صورت فردی و مستقیم با آرای محرمانه اکثریت اعضای مجمع عمومی انتخاب می شوند. عضویت بر اساس توزیع متناسب جغرافیایی است و کرسی ها در میان گروه های منطقه پی بدین ترتیب تقسیم می شود:

گروه آفریقایی 13 عضو، گروه آسیایی 13 عضو، گروه اروپای شرقی 6 عضو، گروه آمریکای لاتین و

کاراتیب 8 عضو، گروه اروپای غربی و دیگر کشورها 7 عضو. اعضای شورا برای یک دوره سه ساله خدمت می کنند و امکان انتخاب مجدد در دو دوره متوالی را ندارند.

منابع:

- صفحه رسمی United Nations Human Rights Council

- دانشنامه آزاد/ ویکی پدیا Wikipedia

- وبسایت انجمن پیشگیری از آسیب های اجتماعی

